

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim nuputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 13. i 14. juna nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Večernji izvještaj njemačkog glavnog stana.

BERLIN, 14. Wolff Bureau. Večernji izvještaj. Zapadno od Scarpe odbijen je kod Monchyja u koju iz bliza jak engleski napad, preduzet poslije ubrzane vatre. Inače, osim izvidničkih okršaja, nije ni na kojoj fronti bilo osobitih događaja.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 14. Izveštaj generalnog štaba, 13. juna:

Maćedonska fronta: Na svoj front slabija artiljerijska vatra. Živahnije okršaji između izvidničkih odjeljaka u vardarskoj dolini.
Rumunjska fronta: Duščana paljba kod Isaccee i Tulcee.

Ententa u Grčkoj.

Kako se je grčki kralj odrekao prijestolja. (Po kazivanju entente).

ATINA, 13. (Havas). U ponedjeljak u jutro Jonnart, viši komesar saveznika, imao je sastanak sa ministrom predsjednikom Zaimisom, u kojemu je u ime zaštitnih vlasti zatražio, da se kralj odrekne i bude naznačen nasljednik, isključivši nasljednika prijestola. Zaimis je priznao nekorišćeljnost vlasti, kojima je jedino od toga, da se jedinstvo Grčke uspostavi na osnovu ustava, ali je Jonnartu odgovorio, da će se kralj odlučiti tek na večer, kad se sastane krunko vijeće, koje se sastoji od nekadanjih ministara predsjednika.

Unatoč hajkama stanovitih agitatora, mir se po atinskim ulicama nije porušio. Pošto je Zaimis predao Jonnartu pismo sa kraljevom odrekom, kralj najvjesti svoju namjeru, da se na engleskoj lagji odveze u Italiju pa odatle u Švajcarsku. Čete koje su stale na raspolaganju savezničkom višeg komesara, imale su nalog da se ne iskrcavaju, prije nego bude poznata kraljeva odluka.

LONDON, 14. (Reuter). U Atini je sve jednako mirno. Jonnart je dao, s odobrenjem grčke vlade, da se čete iskrcavaju u Pirej.

ATINA, 14. (Reuter). Kralj Konstantin krenuo je 12 juna popodne u Tatoi. Kralj Aleksandar položio je prisegu. Grad je miran.

LONDON, 14. Agencija Reuter javlja iz Pariza: Francuska je konjica ušla jutrom 12 juna u Larissu.

Neutralnost Španjolske. Izjava novog ministra predsjednika.

MADRID, 14. (Agencija Havas). Ministar predsjednik Dato izjavio je, da će kabinet nastavljati politiku stroge neutralnosti. Vlada neće napustiti od svoje volje neutralnost.

Ministarsko vijeće u Rimu.

RIM, 13. Agencija Stefani javlja: U jučerašnjem ministarskom vijeću ministar predsjednik Boselli

DON MARKO VEŽIĆ, JADRTOVAČ.

KOLARIŠTE NAŠE.

Ni jesenski zar tmasti i zgruvani oblaci sa učestalim svojim kišama nijesu turobni, ko je bio prošao naš Božić. A tekao njegovo kolarište pod popovom kulom, koje drugačije, za zgodna vakti mladosti snažne i njegove krvi žarke, počikivalo od radosti, treslo se pod mladenačkim kolom laka od oskočaja, a raznosilo zamamnu pjesmu kršnom krasoljnom našom: «Ne plaćite moje kćerke drage»; — «Seja brata na sunašće zvala»; — «Igrali se vrani kadi»; — «Oj javore, zelen bore!» Davor je to pjesme i struk mirutna kalopera, kojim te podarivao Božić mladeži na ovome našem kolarištu, a tu se sada tekao, uz goleme naramke bobove glotne slame, skukuvizile i priklunjele: baba Laza, strina Kaja, uz ajmekavu kumu svih kuma, Čigru lajavu.

I ruhom se naše kolarište ove godine savsim prerušilo. Diti ga možeš poznati ni raspoznati i ne bi, već da bi mu i ne hajtajuć da pristaneš na njegovu muku, zamjerio, što mu se još nije sreća rodila. Drugi su posli, je li ta tvoja puna, ili je oprazna, te pogagja li ti. Dije njegova sreća u odsjaju rasla, već se na žarku sunašću grijala sve ono doonda, dok se mladost naša, ponos i uzdanje stajino, njime kočila i dućila. Netom se čila snaga i mlagarija odazva i svetome pozivu i pođvi se pod neokaljani i svioni

objasnio je opće političko stanje i s obzirom na predstojeće otvorenje parlamenta. Izmjena misli, što se po tom razvila potvrdila je sporazum svih ministara, da je opća ministarska kriza isključena; ipak svaki se ministar stavio ministru predsjedniku na raspolaganje kako bi se postigle one namjere, koje bi za nužde ovog časa najprikladnije bile.

REVOLUCIJA U RUSIJU.

Proglašenje samostalnih republika.

LONDON, 14. «Daily Mail» javlja iz Petrograda. U Zarizinu (Gub. Saratov), Kersomu i Kivanome proglašena je samostalna republika.

CAREVINSKO VIJEĆE.

Gospodska Kuća.

Govor ministra predsjednika grofa Clam-Martinica.

BEČ, 13. U početku sjednice ministar predsjednik Clam Martinic učinio je izjavu, u kojoj je najprije podsjetio na savez za Dječmačkom, Bugarskom i Turskom, pa rekao: U ovom slavnom prijateljstvu mogli smo da uspješno izdržimo protiv najveće koalicije u historiji. Na mjesto brutalnog zakona broja, pomogli smo da prodre etički zakon, da nikakva sila na svijetu ne može da savlada žarki patriotizam, tvrdu savezničku vjeru, svijest pravedne stvari, neporušivo pouzdanje u vlastitu snagu. Mi gledamo sa punim pouzdanjem u budućnost. Ministar predsjednik pridružio se u ime vlade pozdravu, što je predsjednik Gospodske Kuće poslao vojsci. Vlada se s najvećom energijom zauzimalje za okušane osnove ustava, ali priznaje nuždu, da se naše ustavne ustanove organički prošire, pa će u zgodni čas iznijeti odnose prijedloga. Djena je namjera učvrstiti ustanove radi osiguranja državne cjeline i njenih funkcija, ali u isto vrijeme dati državi snage i slobode, te bez diranja u njenu historijsku građu, odzvati se bolje nego dosad željama i potrebama naroda upogled nacionalnog i kulturnog razvoja. (Živo odobravanje i pljeskanje. Ministru predsjedniku sa više strana čestitaju).

Kuća je odlučila, da o izjavi ministra predsjednika otvori raspravu u jednoj od narednih sjednica.

Zastupnička Kuća.

BEČ, 12. Na početku današnje sjednice Zastupničke Kuće izabrani su neki odbori: Iz Dalmacije su izabrani: u proračunski odbor Biankini u financijski odbor dr. Cingrija u sudski odbor dr. Baljak u ratno-gospodarski odbor dr. Dulibić Drikazani su na Vladu mnogi upiti. Između ostalih

Prodan pita vladu o opskrbljivanju naroda u Dalmaciji i o likvidovanju «potpora» u Dalmaciji.

BEČ, 13. Nastavlja se prvo čitanje privremenog proračuna.

Socijalni demokrat Seitz konstatuje, da masa naroda u nas, kao god i u ostalim zemljama, čezne za mirom. Narod više neće dopuštati, da iko drugi odlučuje o ratu i miru nego oni sami. Narod traže megjunarodno pravo, obraničke sudove, ra-

barjak Boga, Kralja i Otadžbine, da odumito odbija nasrtaje najezde dušmanina kleta i lavski se zalaže za dragocjene amanete, time se prosu i morski ko da dubanci pozobaše slavu našega amo kolarišta.

Pogotovu je zapušteno te odnemareno ovo naše božićno kolarište. Česte su ga kiše razderale, goveđa balebom okaljala, ovice pobrabonjale, a najiskoli nemirma i jogunasta drčina s igrom na ploče kamenjem zatrpala. Ni živolaznu se jaretu ne bi račilo po njemu poigravati i svakojake «mušterije» izvoditi. I dosada se tuđa kiša namijeralo i one sebi prolaz jaružile, i dosada su se djeca tuđa naganjala, a balebga i brabonjak otpadali, nu dosada je bilo i ruku, čilih i radinih ruku, i što se danas ovo i ono na kolarištu pokvarilo, sutra je marna mladenačka ruka ponapravila; djecu je za uho nategla i na njegovu je sigralište, da tamo gijasaju, odvela, nečist uklonila, iz potoka nanešenim bulbuljastim šiljuncom razrovano nabila, a prostrojenim sitnim pijeskom poravnala i tako svoje jedino raskošje spasila.

A i da šta je amo našem težaku za mladovanja kratka njegovo kolarište već jedino raskošje? Da gdje će on, već tute, da zateče svome teferičnju domjenka slatka? Niti su za moga težaka hoteli, ni restauranti; pogotovu on ne zna za kazališta, za restaurante; pogotovu on ne zna za kazališta, za kinematografe, za koncerte, plesne vjenčice, za «veklone», «kotiļjone» i «paré» plesove. Njegovo kolarište nalik guvnu za vršaja, to je mojoj mladeži sve. I da je samo to, već ona za drugim čim i ne

zoružanje, sporazum sa pravnim mirom. Stockholmska konferencija ne može da postigne mir; njem je prvi zadatak da ukloni nesuglasice, možebit i da ugovori, kako bi se u svim državama razmahao veliki pokret za mir.

Stöckler, kršćanski socijalac, kaže, da s obzirom na rezultat demokracije u Francuskoj i Sjevernoj Americi, ragje će se povjeriti, jednom vladaru miroljubivom, pravo da odlučuje o ratu i miru.

Šmeral, u ime kršćanskih socijalnih demokrata izjavljuje, da će oni učiniti sve što mogu, da se čim prije dogje do mira, koji bi bio za svakoga pravedan, a ne bi nikoga vrijegjao ili ponizavao.

Damm, njemački agrarac kaže: Dobjedni tok svjetskog rata jasan je dokaz za životnu snagu monarhije.

Lazarski, u ime poljskog kluba, čini izjavu u kojoj podsjeća na rezoluciju što je primljena na punoj skupštini poljskih zastupnika na Carevinskom Vijeću i Zemaljskom Saboru dana 28 maja 1917 u Krakovu u prilog samostalne poljske države, te kaže: Velike ideje ove rezolucije mi ćemo uvijek isticati; kao austrijski državljani mi dobro znamo koja je naša dužnost prema monarhiji, koju smo uvijek lojalno ispunjavali. Naši ideali nijesu ni u kakvoj opreci sa austrijskom državnom idejom i sa interesima monarhije. Stoga smo sa čugljenjem čuli, da se ova rezolucija uzela kao da je uperena protiv dinastije i protiv austrijske države. Mi odlučno protestujemo protiv ovog krivog tumačenja, (Poljaci odobravaju) te opažamo, da mi želimo podići našu budućnost doista sa sporazumnim sudjelovanjem Austrije, i da u tome pouzdano računamo na blagonaklono podupiranje Austrije i njenog velikodušnog vladara. (Živahno odobravanje i pljeskanje u Poljaka). Govornik iznosi nekoliko žalba upogled Galicije pa kaže: Dok vlada ne mogne ili ne htjedne da ukloni uzroke ovih žalba, Poljaci neće vladu podupirati.

Naredna je sjednica sutra.

Govor Ministra financija.

BEČ, 14. Nastavlja se prvo čitanje privremenog proračuna.

Ministar financija Spitzmüller kaže: Neprijateljski napad na monarhiju bio je trojak: htjelo nas se vojnički skršiti, fizički izmoriti glagju a financijski i gospodarski sasna istošiti. Ministar konstatuje, da je ovaj atentat sa svakog pogleda propao. (Odobravanje). Stalno je, da smo mi gospodarski izdržali preko očekivanja i nadanja najboljih patriota. Ma da je naše gospodarstvo abnormalno, dohodak je od naših poreza dobar, dijelom za čudo povoljan. Ministar ističe sve što su razni razredi pučanstva gospodarski i financijski učinili. Osobito je naša financijska moć izbila na javu tim — osobito na veliko čudo neprijateljskog inostranstva — što smo mogli da ratne troškove namirimo najvećim dijelom ratnim zajmovima, na koje se u zemlji upisalo. (Odobravanje). Izdatke za rat od svoga smo namirili. Ministar financija nastoji da uzdrži i za budućnost sretan rezultat naše izvanredno porasle ekonomske moći, da tako uklonimo teška poremecenja u državnom gazdinstvu; zatim naglašava nuždu, da se strogo pazi na štednju; on će pak stavljati novac na raspolaganje onamo, gdje se bude raditi o regeneraciji naše pučke snage. To će učiniti i za produktivne izdatke uopće.

Ministar navodi mnogostruku pomoćnu akciju države, staranje za obitelji pozvanika, staranje za

čezne. Veđro nebo nad sobom, blagu prirodu oko sebe, nasmijanu čeljad do sebe, te razdragano srce u sebi, kad se moja mladost dosjetila, da joj je toga u obilaštini, sve će ti ona ostalo za šaku prosa isporučiti. Ne mjeri moj amo narod svoje zadovoljstvo i beričet na obilate kape varčakuše, već na sitne spužaline.

Po ovome tvome žaloknu buqarenju i mučnu nadimanju, zar ne bi, već da uzazbilj na vašemu božićnome kolarištu i nema nitko van starost i grinljivost svakojakih Laza, Kaja i Čigra, uz koje bi se i ilijštak obledenio, a kamo li ne će ugrizni i kameni prosinac!

S malim da pogagjaš! Mućnina ti udara na usta, jer i ako reku, da se uz mlado i starikovo pomlađi, ovgje i mlagje zagušavilo, kad nema osoke, da je životom zalije, nema snažnije ruke, da je izdigne, ni zrelje i prokušanje pameti, da je za sobom povede sigurnim utrenikom. Otišla je mladost naša, tko se vratiti, tko ne vratiti, ali mladeži naše, koja božićno kolarište naše dićila i životom prožimala, nema na njemu. Fali dika naša, kita «murtele» za kapom sela našega; za njom se oko ogleđa, duša vapi, a srce je traži tamo po «dekumima», gdje se na šiljboku šiljboči protivu podmukla dušmanina, koji nam otimlje sveti mir, što nam ga Nebo božićnim danom donosi.

Segodišnje božićno kolarište naše pritisla starost godina, pritisla starost tuge, dvoumljenja, trzavica i

pribjeglice, olakšavanje nabave živeža siromašnom pučanstvu, reorganizacije u Galiciji, Bukovini i južnim zemljama, pomoći činovnicima i poslužnicima, vojnicima, ranjenicima, umirovljenicima, te kaže da su ove akcije stale više milijarada. Ovom prigodom ministar hvali izvršni rad patriotsko držanje činovnika. Uspostavljenje pučkog gospodarstva traži da namah pokažemo da ozbiljno hoćemo povratiti red u gazdinstvo. Što se tiče pitanja o porezu na imanje, ministar još ne može da u prema tome zauzme konačno stajalište, to pitanje treba vrlo pomnjivo pretresati, da ne bi zapela produktivnost kapitala. Ministar se nipošto ne misli zauzeti za interese jednog razreda posjednika, on mora samo opominjati, da se ne slavi kraljica o jednokratnom radikalnom i postupno rastućem porezu na imanje, kao da je to jedini lijek. Ali on tim ne odbija ustupanja od imanja, naprotiv, uvjeren je, da ćemo trebati izvanrednih financijskih mjera. Ministar naviješta proširenje potrošarine, koja se mora popuniti porezovanjem troškova. Državni proračun prikazaće se skupa sa financijskim planom u jeseni. Ministar je uvjeren, da kako smo našli kapitala za rat, tako ćemo ih naći za trajne izdatke koje rat nameće.

Ministar konstatuje vrlo povoljni rezultat šestog ratnog zajma (Živo odobravanje i pljeskanje). Sa ovo šest ratnih zajmova bićemo namakli preko 20 milijarada. On želi da ovaj ratni zajam, po mogućnosti, postigne veći uspjeh od prejašnjih, jer njemu ćemo zahvaliti, što više nećemo upotrebljavati emisijsku banku. Zajmovi u emisijske banke poslije rata, da se dalje vodi državno gazdinstvo, trebaće pošto pošto isključiti. Ministar se obara na prekomjernosti efektne spekulacije, protiv kojih financijska uprava, na žalost, nema prikladnih sredstava. On očekuje najbolji uspjeh od propagande za ratni zajam, te opaža da ovaj zajam stoji pod čestitim znamenjem, jer ovo napitjanje gospodarskih i financijskih snaga biva u isto vrijeme kad se naša junačka vojska rva na Soči. (Živahno odobravanje). Tamo vojska brani Trst, tu veliku trgovačku luku, koju bi nam htjeli odnijeti. Tim vojska ne brani samo domovinu, nego i gospodarsku budućnost. To bi moralo posljednike potaknuti da primose koliko mogu, da to historijsko rvanje i financijski obezbrižimo. Ministar na kraju moli da se osnove o porezu na ratni dohodak otrse u ovom zasjedanju, pa završava sa riječima: Niko nije toliko pozvan da vrši posao, koji mu je od ustava odredjen, koliko ministar financija. Strašne zadatke, koji se moraju otršiti, ne može ni najvrjedniji ministar financija na svoja ramena naprtiti. Zato i vi pomozite u uspostavljanju državnog gazdinstva; radite s nama; za tim vlada čezne. (Živahno odobravanje i pljeskanje).

Pacher, njemački nacionalac, odbija napade na njemački narod; kaže da se česki Dijemac osjeća Austrijancem.

Laginja, Hrvat, izjavljuje: Južni Slaveni hoće nacionalno ujedinjenje hrvatskih zemalja. Ako danas Hrvat tako junački brani pod Borovecem, a sa svojom južno slavenskom i srpskom braćom, narodne granice na Soči, to on čini iz uvjerenja baš vjernog naroda, koji zna, da su se njegovi preci zakleli da će biti vjerni i odani Habsburgovcima.

Denk, Dijemac, slavi pobjedu mornarice kod Otranta, ključ živio austrijskoj mornarici, koja će uvijek biti častan štit Austrije.

Neunteufel, govori o prilikama u Galiciji na osnovu iskustava stečenih za rata. Za njegova go-

neizvjesnosti; njime ne proljeća pjesma slasti, veđrine, nevinosti i pučke jasnovosti, te «javora i zelen bora», već se, poput nasadine i satrvne avevi, vucari očaj, potištenost i smalaksalost, da, «kuđ pogledaš, svuđ je tama», jer nema mladeži naše, ogrijanja našega i žarkoga sunca na nebeskom plavetilu, pa onđa nema ni svjetlosti. Tuđa se baše Kaje, Čigre, Laze i Baze, a kako je njihova proljet i ljeto vječnost pozobala, te im čak i jesenska duñja života prognijjala, ne preostaje već njihova zima, a ona i je pritisla naše kolarište i sve, što se živo njime pomiće.

Ima na našem kolarištu mladeži, a pogotovu curćenja. Ona je, s malim, sva na broju, jer ako reku, da su rijetke uljene gođine, još su u ovim klenovitim zemanima rjegje s oltara Božjega napovijedi i prva, kamo li druga i treća, a još li pozakonjenja crkvena. Tu koja hvajda od njezina broja i da je mladež gođinama, kad nije mladenačkom svježinom i bođročju, već joj krv zamrla, a tekao razvodnjenim i zažmirenim okom nehajtno se oko sebe ogleđa, da bi ih zar željela oba začepiti. Ta šta će joj, kad joj nemaju na kome opočinuti! Kaki joj je ovo Božić, kad joj postarana majka u uho jutros tugu sklada: «Angjelijo, zlato moje — Kaži majci, što te bole», umjesto da joj se dosugjeni joj jezini vojno ovo ovgje na kolarištu na nju «baca jabukom zlatom», za ruku je hvata i nasrijeđu izvodi, pod oko čitavome puku i narodu, da kolom kolecajuć s noge na nogu

ioje rjiesu nikad tražile od Rusije ni aneksijā ni odšteā. Središnje vlasti i njihovi saveznici pače hoče, da otvorenim uzajamnim sporazumom s Rusijom stvore nagodm take prilike, koje bi im jamčile da će otdad unaprijed živjeti kao susjedi mirno i prijateljski.

Bugarski kralj u Münchenu.

MÜNCHEN, 15. Drispio je kralj Ferdinand sa princevima Cirilom i Borisem i ministrom predsjednikom Radoslavovom. Na stanici dočekao ih je vrlo srdačno kralj Ludvig.

CAREVINSKO VIJEĆE. Zastupnička Kuća.

BEČ, 15. Zastupnička Kuća je izabrala češkog socijalnog demokrata *Tusara* za svog osmog potpredsjednika, zatim je nastavila prvo čitanje pripremenog proračuna.

Tresić-Pavičić odriče se riječi, kao prosvjed protiv toga, što su se njegovi parlamentni govori upotreбили kao dokazni materijal u političkoj parnici što se protiv njega povel.

Wolff, njemački radikalac, traži, da se preurede prilike u Češkoj i Austriji prema njemačkim prohtjevima, a to da se može jedino oktroisanjem postići. Govornik se obara protiv načela «mir bez aneksijā i naknadā», te kaže, da se mora samo takav mir sklopiti, koji ima da bude trajan, koji nam pruža sigurnost prema vani, i to primjerenim uređenjem naših granica, tako da mi i njemački narod možemo na poljodjeljski još netaknutom zemljištu proizvoditi ono, što se u zemlji ne može dobiti za opskrbljivanje pučanstva koje će rasti.

Daszynski, poljački socijalni demokrat, oštro kritikuje sadašnje prilike u Galiciji; slavi junaštvo poljačke legije, te izjavljuje: Rezolucija ne govori iz zahvalnosti, nego iz uvjaganja zajedničkih interesa, da Poljaci hoće trajno s Austrijom živjeti. Govornik želi, da se čim prije u kraljevini poljskoj obrazuje jaka poljačka vlada, svjesna svoga cilja, i pravo pučko zastupništvo. Govori o stockholmskoj konferenciji i veseli se preporodu međunarodne misli.

Mataja, kršćanski socijalac, podsjeća sa zahvalnošću na papino nastojanje za mir i da se poboljšaju prilike ratnih zarobljenika i zatočenika. Zahvaljuje pokretačima konferencije u Zürichu, gdje su se u februaru sastali katolici iz raznih država, da izjave svoju volju za mir.

Reizes, dviljak, tuži se protiv postupanja sa jevrejima, te ističe njihovu vjernost državu. Jevreji su se sjajno tukli na svim frontama.

Hrubar, Čeh, naglašava sa zahvalnošću vladareve napore da se dogje do pravednog, časnog, trajnog mira. Nastojeći da se dokrajči prolijevanje krvi, odazovima se pozivu vrhovnog poglavice katoličke crkve; to smo i u Zürichu obećali. Češki narod hoće Austriju i ide s Austrijom, ali traži najširu samostalnost i pravo samoodređivanja, ali samo u okviru monarhije i pod habsburškim žezlom.

Glubinski, Doljak, tuži se na režim koji vlada u Galiciji za rat; govori o poljačkoj rezoluciji; kaže da će samo moćna, kraljevina Poljska, sposobna da živi i politički i gospodarski uprav samostalno, moći da vrši svoju historijsku misiju kao živa, organska veza između istoka i zapada te biti trajna podloga miru u Evropi.

Bugatto (italijan.) izjavljuje: Dok južno slavenska politika bude za tim hodila, da južno slavenskom državnom tijelu prisajedini i kraljeve monarhije u kojim žive Talijanci, to će oni naći žilav otpor u predstavniku talijanskog naroda, jer i ovi za svoje dobro traže pravo da o svojoj sudbini i oni odlučuju. Svi katolici u svijetu moraju na podpirati papina nastojanja za mir. Govornik na koncu želi, da se talijanskom narodu ustupi čedno ali časno mjesto u kolu ojačane austrijske obitelji.

Renner, njemački socijalni demokrat, traži stanovita ustavopravna jamstva nacionalnom stavu Nijemaca u državi; u interesu radničkog staleža traži opće, jednako pravo glasa u Saborima i Općinama.

Naredna sjednica sutra.

Ententa u Grčkoj.

Sukob francuskih s grčkim četama.

LONDON, 15. Agencija Reuter javlja iz Pariza: Po telegramu iz Soluna, zapremljeni su Tirnovi i Elassona, bez incidentata. Konjičke prednje čete ušle su u Larissu, gdje su se grčke čete stale odupirati. Na francuskoj strani 6 je ljudi u bijeno, 20 ranjeno; Grci su izgubili 16 ljudi a 322 su zarobljeni. Grčki general Bavas je uapšen Red je uspostavljen.

Poslije odlaska kralja Konstantina.

ATINA, 15. (Havas). U gradu sve je mirno; ulice izgledaju kao obično. Iskrcajvanje savezničkih četa na korintski tjesnac nije izazvalo nikakvih incidentata.

U četvrtak prije podne ukrcali su se put kralja kralj Konstantin, kraljica Sofija, nasljednik Gjorgije, princ Davao i tri princeze.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 15. Si annuncia ufficialmente: 15 giugno 1917.

Teatro della guerra orientale

Nella Galizia orientale e nella Volinia continua in parecchi punti l'attività combattiva intensificata dei Russi.

Teatro della guerra italiano:

Dresso l'armata dell'Isongo nessun avvenimento d'importanza. Nella Carinzia il fuoco dell'artiglieria nemica, nel settore dei Ploeken e di Plezzo, è salita alla massima violenza. Un attacco pronunciato contro le nostre posizioni sul Rombon venne respinto. Sul pianoro dei Sette Comuni la lotta dell'artiglieria si è intensificata.

Teatro della guerra sud-orientale. Nessun avvenimento.

Il capo dello stato maggiore generale.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 15. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 15 giugno 1917.

Teatro della guerra occidentale:

Nelle Fiandre s'impegnò ieri sera un forte fuoco a stamburate, cui fecero seguito attacchi inglesi su tutto il fronte. Essi compresero indietro, dopo combattimenti durati in singoli punti fino al mattino, le truppe di sicurezza, che dal 10 maggio avevano con successo mascherato la nostra linea di difesa, giacente più ad est fra Hollebecke e la bassura di Douve ed a sud-ovest di Warneton. Sul fronte dell'Artois gli Inglesi attaccarono alla mattina, dopo violenti raffiche di fuoco, ad est di Monchy; in singoli punti fecero breccia, ma furono tuttavia con contropunte immediatamente ricacciati. Un tratto di fossato ad ovest del Bois du Sart è ancora nelle mani del nemico. Alla sera battaglioni inglesi puntarono ad est di Loos; anche qui, mercè una vigorosa contropunta, la nostra posizione venne mantenuta. Sul resto del fronte ad ovest, nessuna operazione combattiva di maggior entità.

Teatro della guerra orientale e fronte macedone.

Nulla d'essenziale.

Il primo quartiermastro generale *Ludendorff*.

BERLINO, 16. (Ufficiale). Bollettino della sera del 15 giugno.

Nelle Fiandre azione dell'artiglieria di varia intensità. Nell'Artois fallirono durante la mattinata gli attacchi inglesi presso Loos e Bullecourt. Del resto nessun avvenimento particolare.

Un articolo della «Norddeutsche allg. Zeitung» sul messaggio di Wilson alla Russia.

BERLINO, 16. La «Norddeutsche allgemeine Zeitung» confuta le lunghe argomentazioni del messaggio di Wilson al governo russo. Respinge le affermazioni di Wilson intorno alle cause della guerra, e particolarmente quella che il governo germanico abbia teso una rete di intrighi, per soddisfare i piani di dominio germanici, che vanno da Berlino fino al di là di Bagdad.

A proposito della possibilità di una conclusione della pace, il giornale rileva, che la formula russa di una pace senza annessioni né contribuzioni di guerra, non costituisce alcun ostacolo per una pace fra la Russia e le potenze alleate, le quali mai chiesero alla Russia né annessioni né contribuzioni. Le potenze centrali ed i loro alleati vogliono anzi in libero reciproco componimento con la Russia creare, mediante un compromesso, uno stato di cose tale che garantisca loro d'ora in poi pacifici ed amichevoli rapporti di buon vicinato.

La partenza dell'Imperatore da Budapest.

BUDAPEST, 15. Il Monarca assunse oggi nel pomeriggio il giuramento dei nuovi ministri e li ricevette quindi in udienza. Alla sera l'Imperatore partì per Vienna in mezzo a grandi ovazioni della popolazione.

Il nuovo gabinetto ungherese.

BUDAPEST, 15. Un'edizione straordinaria del giornale ufficiale pubblica la seguente lista del nuovo ministero: Presidenza, *Esterhazy*; interni, *Gabriele Ugron*; ministro a latere, *Teodoro Bathany*; finanze, *d. Gustavo Gratz*; culti *Alberto Appony*; commercio conte *Bela Serenyi*; agricoltura, *Bela Mezoessy*; giustizia, *Guglielmo Vassonyi*, *Honved Szurmay*; ministro per la Croazia, *Aladar Zichy*.

Il Re di Bulgaria a Monaco.

MONACO, 15. È giunto il Re Ferdinando di Bulgaria coi principi Cirillo e Boris e col presidente dei Ministri Radoslavov. Alla stazione venne ricevuto e cordialissimamente salutato da Re Lodovico.

ALLA CAMERA DEI DEPUTATI.

VIENNA, 15. Camera dei Deputati: La Camera elesse ad ottavo vice-presidente il socialista democratico ceco *Tusar*.

Continua la discussione in prima lettura del bilancio provvisorio.

Il deputato croato *Tresić Pavičić*, in segno di protesta, per ciò che i suoi discorsi parlamentari furono adoperati come materiale di prova nel processo politico intentato contro di lui, rinuncia alla parola.

Il deputato *Wolff* (tedesco radicale) chiede una nuova sistemazione dei rapporti in Boemia ed in Austria, corrispondentemente alle esigenze dei Tedeschi; sistemazione che però può venire soltanto octroizzata. L'oratore è contrario al motto: «Pace senza annessione né indennizzi». Dichiara potersi concludere soltanto una tale pace, che sia duratura ed offra, di fronte all'estero, mercè una corrispondente regolazione dei nostri confini, la sicurezza che noi e l'impero germanico in un nuovo terreno vergine e ubertoso possiamo ottenere ciò che non possiamo nel nostro paese per mantenimento della crescente popolazione.

Daszynski (socialista democratico polacco) critica aspramente le condizioni attuali della Galizia. Esalta l'eroismo delle legioni polacche; dichiara che non per gratitudine, ma nella coscienza degli interessi comuni la «Risoluzione polacca» accentua che i Polacchi intendono durevolmente procedere assieme con l'Austria. L'oratore desidera che quanto prima sorga nel regno di Polonia un forte governo polacco, conscio dei propri scopi, ed una rappresentanza veramente popolare. L'oratore parla della conferenza di Stoccolma e saluta il risorgimento del pensiero internazionale.

Mataja (cristiano sociale) ricorda con gratitudine i mille sforzi del Papa per migliorare le sorti dei prigionieri di guerra e degli internati; esprime i più caldi ringraziamenti ai promotori della conferenza di Zurigo, alla quale convennero in febbraio i cattolici di diversi stati per manifestare la loro volontà di pace.

Reizes (senza partito) recrimina pel trattamento fatto agli Ebrei, di cui rileva la fedeltà allo Stato. I soldati israeliti si sono battuti su tutti i fronti splendidamente.

Hrubar (ceho) rileva con la massima gratitudine gli sforzi del Monarca per conseguire una pace equa, onorevole e duratura, intesi a porre termine a questo spargimento di sangue: «Seguiamo la voce del capo supremo della Chiesa cattolica; ciò abbiamo solennemente promesso anche a Zurigo. Il popolo boemo vuole l'Austria, è attaccato all'Austria; vuole però la più ampia autonomia e la facoltà di disporre di sé stesso; ma s'intende, soltanto entro i confini della Monarchia, e sotto lo scettro asburgico.

Glubinski (polacco) si lagna parimenti del sistema di governo vigente in Galizia durante la guerra; parla della «Risoluzione polacca»; dichiara che soltanto un regno di Polonia, potente, vitale, in realtà indipendente politicamente ed economicamente, sarà in grado di compiere la propria missione storica quale membro connettivo vivente fra l'est e l'ovest ed essere durevole fondamento di pace in Europa.

Bugatto (italiano) dichiara: Fino a tanto che le aspirazioni della politica jugo-slava tenderanno ad anettere regioni della monarchia, abitate anche da Italiani, a uno stato jugo-slavo, esse incontreranno presso i rappresentanti della popolazione italiana la più decisa resistenza, perché questi reclamano anche per il loro popolo il diritto di decidere delle proprie sorti. Parlando del problema della pace, l'oratore dichiara che tutti i cattolici del mondo devono appoggiare gli sforzi del Papa per la pace. Chiude esprimendo il desiderio che alla popolazione italiana sia dato un modesto ma onorevole posto nel grembo della famiglia austriaca consolidata.

Renner (socialista democratico tedesco) esige alcune garantente costituzionali per l'esistenza nazionale dei tedeschi in tutto l'Impero. Nell'interesse della classe operaia, propugna l'introduzione del suffragio universale nelle elezioni dietali e comunali.

Drossima, seduta domani.

L'Intesa in Grecia.

Dopo l'abdicazione del Re.

ATENE, 15. (Havas). Regna calma completa. Le vie della città assunsero il loro aspetto ordinario. Lo sbarco delle truppe alleate all'istmo di Corinto non provocò alcun incidente. Giovedì mattina Re Costantino e la Regina Sofia, col principe ereditario Giorgio, col principe Paolo e colle tre principessine si sono imbarcati per Taranto.

L'occupazione di Larissa. Fra soldati Greci e Francesi.

LONDRA, 15. La «Reuter» ha da Parigi: Secondo un telegramma da Salonicco, Ellassona e Tirnovi furono occupate senza incidenti.

L'avanguardia della cavalleria è entrata a Larissa, dove le truppe greche opposero resistenza. I Francesi ebbero 6 morti e 20 feriti. I Greci perdettero 16 uomini, 322 furono fatti prigionieri. Il generale greco Bawas fu arrestato; l'ordine venne ripristinato.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNE ZAHVALE.

Nemilo pogojena od sudbine radi gubitka mog muža i jedinog hranitelja uslijed bolesti zadobivene u službi Domovine i Drejasnog Prijestolja, našla sam očinske utjehe kod c. k. Austrijske Vojničke zaklade za udovice i siročad (Ođio: Ratno osiguranje), koja mi je najvećom pospješnošću i točnošću isplatila iznos od kruna 4000 (četiri hiljade) za koji sam iznos bila osigurala mog pokojnoga muža Fredotovića Petra pok. Jeneroza, iz Poljica na otoku Hvaru.

Ovaj humanitarni postupak rečene Zaklade prama uciviljenim sirotama zaslužuje svaku pohvalu, pak ovime dajem oduška osjećajima zahvalnosti, preporučujući rodbini služećih vojnika ovu plemenitu i humanitarnu ustanovu da osiguraju njihov život, jer udarac nesmiljene sudbine nezna se nikada na čija će vrata pokucati.

U Poljica na otoku Hvaru, 29 svibnja 1917.

Lucija Fredotović.

Najtoplije zahvaljujem c. k. Austrijskoj Vojničkoj zakladi za udovice i siročad (Ođio: Ratno osiguranje), što mi je redovito isplatila svotu od kr. 1000 (hiljadu) za koju sam bila osigurala mog sina Antu, koji je pao na polju slave, boreći se za Cara i domovinu.

Split, 17 svibnja 1917.

Kate Krstulović-Opara.

Kad me je zaletila teška tuga uslijed smrti mog pokojnog muža Ante Brkljača, koja je tim teža, što je uza me ostalo desetero sirota starih i nejakih, u pomoć mi je priskočila jedino c. k. Austrijska vojnička zaklada za udovice i siročad (Ođio: Ratno osiguranje) sa svom pripravnošću isplativši mi osiguranu svotu od 1000 (tisuću) kruna.

Stoga ovim putem od srca zahvaljujem na ime moje i moje zalosne sirotine spomenutoj zakladi, a ujedno preporučujem svojiti i rodbini naših vojnika, da ni časom ne čase osigurati život svojih milih. Gorka je časa, kojom nas napaja ratna sudbina i njezinu gorčinu može da osladi dandanias samo donekle jedino spomenuta «Zaklada».

U Slivnici, 17 svibnja 1917.

Brkljača Grgica ud. pok. Ante.

OGLAS.

Kod Zadružnog Saveza u Splitu ima se pokriti mjesto podravatelja (ravnateljeva zamjenika). Na ovo mjesto mogu da reflektuju samo vrnsne sile, koje će onda, prama kvalifikama, biti i dobro nagragjene.

Natječajne molbe imaju se predati ravnateljstvu Zadružnog Saveza najdalje do svrhe juna t. g. Molbi se ima priložiti:

- krnsni list,
- liječnička svjedodžba o zdravstvenom stanju,
- svjedodžbe dovršenih nauka,
- svjedodžbe o do sad obavljenim službama,
- kratki curriculum vitae.

Imenovani bi morao nastupiti službu odmah po imenovanju. Uvjeti službe za prvu godinu kušnje utanačili bi se sporazumno. Kasnije će to biti normirano u odnosnim poslovnica.

Split, 2 juna 1917.

Zadružni Savez.

1-3

Natječajni Oglas.

Za gospodarsko imanje u blizini Zadra traži se oženjeni nadglednik, koji se razumijeva u gojenju povrća, voćarstvu, radnjam oko sijena, upravljanjem konja i t. d.

Nadglednik će uživati stan, mjesečnu platu, tromjesečni doplatak za drvo i mlijeko, povrće za kućnu potrebu a nakon jematve i vino za obitelj.

Tko želi natjecati se na ovo mjesto, a mogu se prijaviti i umirovljeni podčasnici c. k. žandarmerije, namještenici financijske straže odnosno ratni invalidi, neka prikaže najdalje do 30 lipnja t. g. svoju prijavu Uredništvu Smotre dalmatinske po slovlama «A. B. Zadar» pridruživši prijavi prepis svjedodžaba vrhu dosadašnje službe odnosno naznačivši shodne reference.

Uzeti će se u obzir jedino ozbiljna, poštena i radišna osoba, koja bi se drage volje posvetila gospodarskim radnjama te zastupala duševno vlasnika imanja.

Br. 4/21.

1-3

OGLAS.

Tekom godine 1913, 1914 i 1915 nagjeni su sljedeći predmeti, te se vlasnici istih upozoruju, da dogju te predmete pridignuti kod c. k. Redarstvenog Odsjeka u Zadru u roku od 1 mjesec dana nakon trećeg proglašenja po mjesnim novinama i to: «Narodni List», «Hrvatska Kruna», «Smotra Dalmatinska», inače će isti biti predani nalazniku.

Predmeti su ovi:

Jedna zlatna naušnica nagjena 1/7 1913 — Omot rubenine nagjen 3/9 1913 — Jedna knjiga nagjena 12/9 1913 — Jedan žepni žuti sat nagjen 15/10 1913 — Jedna zlatna naušnica nagjena 9/4 1914 — Jedan sat sa kožnatim lancem nagjen 15/8 1914 — Jedna novčarka sa 40 para nagjena 26/8 1914 — Jedna svota od 5 do 10 kr. nagjena 30/8 1914 — Jedna svota od 20 do 40 kr. nagjena 28/4 1915 — Jedna svota od 2 do 4 kr. nagjena 7/1 1915 — Jedna ručna torbica sa par vunenih rukavica nagjena 29/1 1915 — Jedan par bijelih rukavica nagjen 5/3 1915 — Jedna bijela lepeza nagjena 17/3 1915 — Jedna zlatna naušnica nagjena 25/3 1915 — Jedna novčarka, jedan srebrni ženski lanac i 64 pare nagjeno 8/4 1915 — Jedna zlatna pribodača nagjena 11/5 1915 — Jedan par crnih postola nagjen 17/5 — Jedna torbica, 1 novčarka sa svotom od 2 od 6 kr., 1 rubac i ostalo nagjeno 21/6 1915 — Srebrni lanac su tri medalje nagjen 26/6 1915 — Svota od 2 do 4 kr. nagjena 2/7 1915 — Svota od 10 do 20 kr. nagjena 7/1915 — Jedan zlatni prsten nagjen 17/7 1915 — Svota od 6 do 10 kr. nagjena 20/7 1915 — Jedna zlatna naušnica nagjena 19/8 1915 — Svota od 50 do 100 kr. nagjena 18/9 1915 — Jedna zlatna igla sa kamenom nagjena 27/9 1915 — Jedan crni šešir nagjen 7/10 1915 — Jedna zlatna naušnica nagjena 4/11 1915 — Svota od 4 do 10 kr. nagjena 8/12 1915 — Jedan srebrni prsten 6/11 1915 — Svota novaca nagjena 27/8 1917 — Jedan kišobran nagjen 11/9 1915 — Srebrna naušnica 17/9 1913 — Novčarka sa svotom od 4 do 10 kr. nagjena 4/11 1913 — Jedan privjesak nagjen 27/4 1914 — Jedna torbica sa 66 para i krunica nagjena 17/7 1914 — Svota od 80 do 100 kr. nagjena 29/8 1914 — Jedna svota od 10 do 20 kr. nagjena 29/11 1914 — Svota od 2 do 6 kr. nagjena 3/1 1915 — Jedna srebrna olovka nagjena 7/1 1915 — Jedna novčarka sa svotom od 10 do 30 kr. nagjena 5/3 1915 — Jedna novčarka su 54 pare i više cedulja nagjena 15/3 1915 — Svota od 2 do 4 kr. nagjena 17/3 1915 — Svota od 1 kruna nagjena 31/3 1915 — Jedan krst nagjen 14/4 1915 — Jedna zlatna medalja nagjena 9/5 1915 — Jedna vreća sa više predmeta nagjena 28/5 1915 — Jedna torbica i jedna lepeza nagjena 25/6 1915 — Jedna listnica su različita papira nagjena 25/6 1915 — 2 lire sterline nagjene 2/7 1915 — Svota od 14 do 20 kr. nagjena 14/7 1915 — Jedna zlatna špila nagj. 17/7 1915 — Svota od 2 do 4 kr. nagjena 19/7 1915 — Svota od 4 do 10 kr. nagjena 5/8 1915 — Svota od 20 do 20 kr. nagjena 2/88 1915 — Jedan komad kože nagjen 9/9 1915 — Svota od 2 do 4 kr. nagj. 4/10 1915 — Jedna žuta novčarka sa zlatnim prstemom. Jedan srebrni prsten 17/9 1915 — Jedan prsten, 1 špila, 1 olovka, 1 medaljon 1/1 1916.

Od c. k. kotarskog poglavarstva. Redarstveni odsjek.

Za „Crveni Krst“ - Pro „Croce Rossa“.

Starigrad, sakupljeno u ratne humanitarne svrhe kr. 321.40 od kojega iznosa otpada jedna trećina Crvenomu Krstu t. j. kr. 107.13, a darovaoše: Ružević Dr. Petar, načelnik 15 — Vranković Vladimir 10 — Marosvić Franjo, kap. 10 — Plančić Juraj 5 — Petrić Franja 3 — Ljubić Petar 2 — Obitelj Zanimović Nikole p. Dinka 5 — Petrović Stjepan, učitelj 4 — Petrić Juraj, dvodjelac 1 — Račić Nikola 1 — Novak Jakov 1 — Ljubić Matij 1 — Fredotović Vicko 1 — Grubešić Stjepan 1 — Budrović Toma 1 — Lučić-Lavčević Ivan 0.80 — Devlahović Roko 1 — Ilić Fr. 1 — Jerković Vicko 10 — Remetić Ivo 1 — Vranković Kuzma, kap. 5 — Vranković Petar, kap. 2 — Plančić Ivan p. Jospa 2 — Ostoić Andrija 1 — Sarjanović Petar 2 — Politeo P. e figli 5 — Plančić Mihovil 1 — Ljubić S. 2 — Dlenković Dinko 0.50 — Fredotović Mate 1 — Dulčić Ante 1 — Budrović Jakov 1 — Visković Božo 1 — Škapa Mihovilo, učitelj 2 —

Kovačević Ivan 1 — Kovačević Vicko 1 — Matušić Devno 1 — Miloš Ivan 1 — Gelineo-Bervaldi 5 — Jusufijević Vicko 1 — Rivier Ivan 1 — Viličić Nikola 1 — Bolteri V. 4 — Šoljan Franjo 4 — Fabiani Vincenzo 2 — Maroevič Giov. 1 — Vlahović F. 2 — Berto Iličić 2 — Vlahović ud. Lucija 2 — Jurić Juraj 2 — Boglić Jakov 0.50 — Bogdanović Maria 1 — Kovačević Juraj p. Petra 4 — Radčić Sima p. Antuna 1 — Mestrovic Nikola 2 — Cosacovich Giovanni 2 — Boglić Nicolò 1 — Radoslovic Marin, brijač 1 — Sušan Marga 1 — Pavicich Giovanni 1 — Bolteri Ivan 2 — Gliubich Stf. 1 — Villio Vincenzo 2 — Kovačević Dinko p. Mihovila 1 — Šabić Petar 2 — Vranjican Don Dinko 10 — Politeo A. 1 — Samostan Dominikana 10 — Škarpa Ante 1 — Fabiani Dr. Vincenzo 5 — Bojanić Nikola 1 — Costa Matteo 2 — Vraginizan Dr. Marcello 5 — Vlahović Šime Drošper 5 — Castropelli Ivo-Mirko 10 — Melada Petar 1 — Vraginizan Petrovič N. 5 — Politeo Josip p. Dinka 1 — Segedin Ivo 1 — Gelineo Ante 1 — Draganić pl. Petar 2 — Ivanović Don Nikola 2 — Marcovich St 2 — Fabriš V. 1 — Karlovac A. 1 — Dujmović A. 1 — Ante Božiković 2 — Dru-

štvo za štednju i zajmove 40 — Zaninović Jerko 1 — Dostinić Nikola 2 — Biankini Juraj 10 — Bianchini Dr. A. 10 — Dlančić Josip p. Vicka 2 — Maroevič Jakov 2 — Kovačević Frane 0.60 — Spalatin ud. Ana 5 — Bojanić Mihovil 1 — Petrić Bartul p. Ante 3 — Kuničić Petar 4 — Maroevič Giovanni 1 — Martinis Dr. Josip 12 — Šabić Petar, opć. nadzestar 2.
Nerežišće: općina, sakupljeno izmeggju stranaka koje primaju vojne pripomoći kr. 87.21.
Grabovac: pošt. poslovač Maslov kr. 5.
Vrlika: osoblje poštanskog ureda kr. 6.
Baošić: vojn. veterinar Kuchelbacher, poklonio pristojbine za pregledu marve na željezničkoj stanici Zelenika u marcu 1915 kr. 16.70.
Šibenik: kot. poglav. naplatak od prodaje patriotskih kokardi i medaljuna kr. 56.12.
Knin: na popunu iznosa sakupljenih u kotaru kr. 4.
Metković: sakupljeno prigodom previšnjeg rogiendana 18 augusta 1915 kr. 1836.20.
Supetar: kot. poglav. nagjeno u škkrabicama prodavaoca duhana: Šimunovića Tome u Dračevici kr. 2.16, Marinović Elene u Podhumju kr. 0.52.

Biograd: Tironi dr Ivo, na počast uspomene blagop. prof. Ante Dančevića kr. 10 — don Frane Šoša, župnik Turnja, na počast uspomene pok. lvanice Jurić rogi. Mladinov 4.
Postire, sakupljeno od primaoca pripomoći kr. 111.
Mostar, pop Ljubomir Vlašić poklanja priznatu mu remuneraciju za vršenje dušobrižničke službe kr. 80.
Zara, impiegati del dipartimento contabile postale per onorare la memoria del def. Carlo Beneš nob. de Janabor, i. r. primotenente kr. 20.
Zadar, osoblje pošt. zavoda u Dalmaciji kr. 104.17.
Drniš, Ivon Jerko na uspom. pok. Vicka Courina kr. 1.
Drniš, impiegati del dip. cont. luogotenziale per onorare la memoria del def. Antissin Gius. cor. 24.
Zadar, zemaljsko oružničko zapovjedništvo sakupljeno mjeseca lipnja i srpnja 1915 kr. 7434.61.
Vis: odbor Crvenoga Križa kr. 257.05.
 (Slijedi).

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogardari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid traži se za privremenog uzničkog nadziretela kod č. k. zemaljskog suđa u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

„BLANKA“ Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
 podružnica Split
 počam od
1. siječnja 1917
 plaća na uložnim knjižicama
3³/₄ kamata.

OPĆINSKA ŠTEDIONICA U DRNIŠU.

Ulošci na štednju koncem god. 1916. K. 1,137.683.37
 Pričuva: K. 95.180.92
 Ukamaćuje uloške koncem svakoga polugodišta sa
4¹/₂ čistih.
 Jamči općina drniška sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom, vrijednom preko 7 milijuna,
 Pod državnim je nadzorom,
 Uživa pupilarnu garanciju, te se po tome primaju na priplod maloljetni, sirotinjski i crkveni polozi.
 Udijeljuje amortizacijske hipotekarne zajmove su 6%.

Fratelli Mandel & Nipote
 BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.
 Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
 Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con scasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Šode kauštike

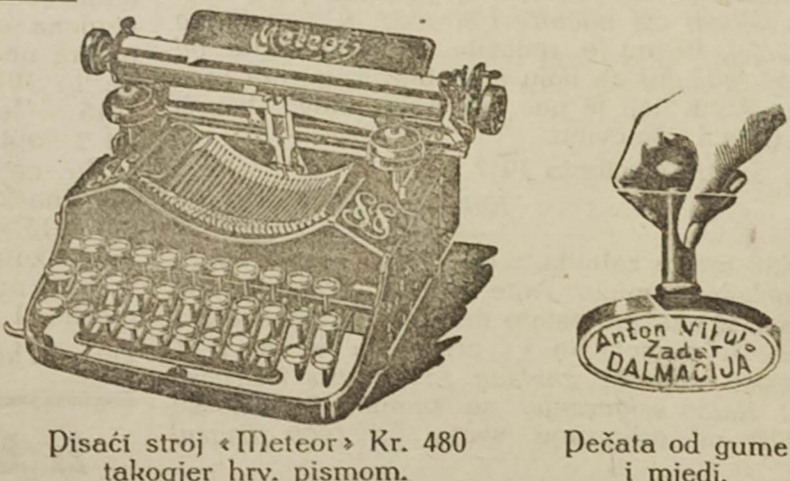
u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka
Marcello Pattiera
 Zadar
 Brzojavi: PATTIERA - Zadar.

Potpisujte ratni zajam!

Oglas.
 Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uloške od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovjme do sveopćeg znanja stavlja.
 ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.
 Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7.80, II. vrste kr. 6.80, «AUSTRIA» kr. 4.20 po kartonu. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih Tablica
 za dućane i urede
 Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.
 Pečata od gume i mjedi.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6^m/_m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdnom žicom 3^m/_m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrške Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrške Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

God. 2
 S
 Cijena je Kr. 12.-; sam Na polugodište
 N. V.
 KOLOS svog boravka panije. Cesa još kao nast strategijskim izazva je u Cesar se pro vjednika vojny-gy-Czik-He njestu naziv tacije raznih Dosvud se bio doček u generala pje lice krstarile s oficirima c menitog dob Rohr pratio družje. Svag statovalo ka što su ih R
 KOLOS spio jučer p povjednika gova situ n prijaviše voj vojne skupi sar je dao, momčadi, m Soči borile naloži tim govima nieg znanje za j Zatim ušao ga je silan vlvao. Cesar Otle se vlgdje opet b oficira i mo i svakog m i pohvalio službe. Pos zanosno kll Besztercze, Josipom i d
 BEČ, sa puta po
 Izvješće vnog stana vitelju L
 Poštreni
 Naša pod BEČ, naša podm nom moru 1000 tona.
 BERL nice potopi gleskih pa a jedan va 5 jedrenja
 DON MARK
 Stoga nekuđa ma je nestaš Nekuda a stravić ko na tren n dekretana selu, već jetu obzna žano selo,
 Evo lza p ti se naši na kolariš pritrčaje, namjeriše toga, hoće kog obdar njenome l ono oživi, zoru.